

PROLOG

TRANZIȚIA ÎNCEPE AICI.

Îmi scot vălul negru de pe cap și-l îndes în rucsac. Părul îmi rămâne strâns în coc la ceafă. În curând vom decola. Îmi îndrept spinarea și astfel mă înalț puțin, îngăduind corpului meu să ocupe un spațiu mai mare. Nu mă gândesc la război. Mă gândesc la înghețata pe care o voi savura în Dubai.

Stăm înghesuiți pe scaunele mici acoperite cu vinilin din sala de pleări a Aeroportului Internațional Kabul. Viza îmi expiră în câteva ore. Un grup foarte petrecăreț de expatriați britanici sărbătorește, pentru prima dată după luni de zile, o pauză de la viața din spatele sârmelor ghimpate și paznicilor înarmați. Trei asistente umanitare, purtând blugi și topuri seducătoare, vorbesc surescitate despre o stațiune de plajă. Tricotul negru a lunecat de pe un umăr și expune un petic de piele deja bronzată.

Privesc cu ochi mari etalarea neobișnuită a goliciunii. În ultimele luni abia dacă mi-am zărit propriul trup.

Este vara anului 2011 și exodul străinilor din Kabul a început de mai bine de un an. În ciuda unui ultim efort, mulți din comunitatea militară și a ajutoarelor străine simt că Afganistanul este o cauză pierdută. De când președintele Obama a anunțat că soldații americani vor începe să se retragă² din Afganistan în

² În „Remarks by the President in Address to the Nation on the Way Forward in Afghanistan and Pakistan”, 1 decembrie 2009, whitehouse.gov, președintele și-a expus politica de retragere a soldaților americani din Afganistan după o suplimentare record a numărului lor: „În calitate de comandant suprem, am decis că este în interesul nostru național vital să trimitem încă 30.000 de soldați americani în Afganistan. După 18 luni, trupele noastre vor începe să revină acasă.”

În 2011, președintele și-a reiterat hotărârea de a retrage trupele. A se vedea „Remarks by the President on the Way Forward in Afghanistan”,

anul 2014, caravana internațională s-a grăbit să plece. Aeroportul Kabul reprezintă prima escală pe drumul spre libertate pentru consultanții, antreprenorii și diplomații supuși restricțiilor, plic-tisiți și aproape scoși din minți. Comercianții păcii și dezvoltării internaționale abia așteaptă noile misiuni, unde experimentele cu „construirea națiunii” sau „reducerea sărăciei” n-au luat-o încă într-o direcție greșită. Ei deapănă deja amintiri despre zilele pline de speranțe de la început, cu aproape un deceniu în urmă, când talibanii fuseseră învinși și totul părea posibil. Când Afganistanul urma să fie renovat în stilul unei democrații seculare de tip occidental.

PISTA AEROPORTULUI ESTE scaldată în lumina după-amiezii. Telefonul meu mobil izbutește să găsească semnal lângă o fereastră și titez din nou numărul Azitei. Aud un clic slab și ne conectăm.

Azita este surescitată după o întâlnire cu procurorul general și cu alte oficialități publice. La întâlnire a participat și presa. Acelea sunt momentele când Azita este în elementul ei ca politiciană. O aud zâmbind când își descrie hainele.

— M-am îmbrăcat modern. Și în stilul diplomaților. Toți m-au fotografiat. BBC-ul, Voice of America și Tolo TV. Am purtat vâlul turcoaz pe care l-ai văzut ieri. Îl știi... Și sacoul negru.

Face o pauză.

— Și am fost foarte machiată. Tone de fard.

Inspir profund. Eu sunt jurnalista. Ea este subiectul. Regula este să nu trădezi emoții.

Azita îmi aude tăcerea și începe imediat să mă liniștească. Lucrurile se vor îndrepta în curând. Este sigură în privința asta. Nu trebuie să-mi fac griji.

22 iunie 2011, whitehouse.gov, unde afirmă: „Până în 2014, procesul acesta de tranziție va fi terminat și poporul afgan va fi responsabil pentru propria sa securitate.” În 2014, președintele a anunțat că retragerea trupelor americane se va încheia în 2016.

Se anunță îmbarcarea pasagerilor pentru zborul meu. Trebuie să plec. Rostim frazele uzuale: „Doar pentru moment... Nu-i un «adio»... Ne revedem în curând...”

Când mă ridic de pe podea, unde m-am lipit de fereastră ca să nu pierd conexiunea, visez pentru o clipă cu ochii deschiși cum ar fi să mă întorc. Ar putea fi scena finală dintr-un film. Momentul acela când o epifanie declanșează o fugă disperată prin aeroport, pentru a aranja totul. Pentru un final fericit. Și ce dacă aș mai petrece încă o după-amiază în biroul colonelului Hotak, unde mi se va ține o prelegere despre viza expirată? Un ceai, o șampilă pe pașaport și mă va lăsa să plec.

În timp ce îmi imaginez toate aceste etape, știu că n-o voi face niciodată. Și cum s-ar fi desfășurat această ultimă acțiune a mea? Aș fi intrat în trombă în casa Azitei, flancată de soldați americani? De Comisia Drepturilor Omului din Afganistan? Sau aș fi fost singură, doar cu briceagul și cu abilitățile mele de negociatoare, alimentată de furie și de convingerea că totul poate fi rezolvat, cu doar încă puțin efort?

Când trec prin poartă, scenariile se topesc. Așa se întâmplă mereu. Îi urmez pe ceilalți și, o dată în plus, fac ceea ce facem noi toți.

Urc în avion și plec.

PARTEA ÎNTÂI

BĂIEȚI

CAPITOLUL 1

MAMA REBELĂ

Azita, cu câțiva ani în urmă

— FRATELE NOSTRU ESTE de fapt o fată.

Una dintre gemenele cu priviri înfocate încuviințează din cap pentru a-și reafirma spusele. După aceea se întoarce către sora ei, care aprobă. Da, este adevărat. Ea o poate confirma.

Sunt două fete de zece ani, identice, cu păr negru, ochi de veveriță și câțiva pistrui micuți. Acum câteva momente am dansat pe muzica iPodului meu pus pe *shuffle*, în timp ce o așteptam pe mama lor să termine de vorbit la telefon în camera alăturată. Treceam căștile de la una la cealaltă și ne demonstram mișcărilor cele mai bune. Deși nu izbuteam să le imit unduirile complexe din șolduri, unele dintre momentele mele de karaoke cele mai inspirate au fost primite aprobator. Ba chiar sunau binișor, ricoșând din pereții de beton reci ca gheața ai apartamentului din labirintul construit de sovietici, care găzduiește un segment din clasa mijlocie deloc numeroasă din Kabul.

Acum stăm pe sofaua brodată cu fir auriu, unde gemenele au aranjat un serviciu de ceai pe o tavă argintată pe care se află căni de sticlă și un termos cu pompă. *Mehman khana* este încăperea cea mai opulentă dintr-o locuință afgană, menită să arate bogăția și caracterul moral al proprietarilor ei. Casete audio cu versete

din Coran și flori artificiale de culoarea piersicilor se găsesc pe o măsuță din colț, unde o crăpătură a fost acoperită cu bandă adezivă. Gemenele, care stau turcește pe canapea, sunt ușor ofensate de lipsa mea de reacție față de marea lor dezvăluire. Geamăna numărul doi se apleacă spre mine.

— Este *adevărat*. El este surioara noastră.

Le zâmbesc și încuviințez din nou.

— Da.

Cum să nu!

Pe o măsuță laterală, o fotografie înrămată îl arată pe fratele lor pozând în pulover cu decolteu în V și cravată, alături de tatăl său mustăcios și surâzător. Este de altfel singura fotografie din living. Surorile lui mai mari vorbesc engleza nesigur, dar cu entuziasm, învățată din manuale și transmisii TV receptate cu antena de satelit de pe balcon. Poate că n-a fost decât un simplu accident lingvistic.

— Bine, continui eu după aceea, dorind să fiu prietenoasă, am înțeles. Este *sora* voastră. Benafsha, spune-mi tu, acum, care-i culoarea ta preferată?

Ea șovăie între roșu și violet, apoi pasează întrebarea surorii ei, care o examinează la fel de serios. Gemenele poartă amândouă cardigane portocalii și pantaloni verzi și par să acționeze mereu într-o sincronizare perfectă. Leagănă întruna din capetele încununate cu elastice de păr scânteietoare, iar elasticul uneia rămâne nemișcat pentru câteva secunde, doar când vorbește sora ei. Momentele acelea reprezintă șansa începătorului de a le deosebi. Cheia este semnul micuț din naștere de pe obrazul Beheshtei. Benafsha înseamnă „floare”, iar Beheshta înseamnă „paradis”.

— Eu vreau să mă fac învățătoare când o să fiu mare, oferă Beheshta următorul subiect de conversație.

Când vine rândul gemenelor să pună întrebări, ambele vor să știe același lucru: eu sunt măritată?

Răspunsul meu le uluiește, deoarece – așa cum îmi atrag ele atenția – sunt foarte bătrână. Sunt chiar *mai bătrână* decât mama lor, care, la treizeci și trei de ani, este măritată și mamă a patru copii. Pe lângă frățior, gemenele mai au o soră. Le spun gemenelor că mama lor este de asemenea parlamentară, așadar

există și alte privințe în care nu mă pot compara cu ea. Ele par să aprecieze această precizare.

Pe neașteptate, în prag apare fratele lor.

În vârstă de șase ani, Mehran are chip rotund și bronzat, gropițe adânci, sprâncene care urcă și coboară când face grimase și o strungăreață largă. Părul îi este la fel de negru ca al surorilor lui, însă scurt și țepos. Îmbrăcat în cămașă roșie de bumbac mulată pe corp și pantaloni albaștri, cu bărbia împinsă înainte și mâinile în șolduri, el intră țăntoș și sigur pe sine în cameră, mă privește direct și îndreaptă spre mine un pistol de jucărie. După aceea apasă pe trăgaci și exclamă salutul lui: *pac!* Deoarece nici n-am murit, nici n-am tras cu arma la rândul meu, scoate din buzunarul de la spate figurina din plastic a unui supererou cu păr blond, dinți albi strălucitori, două cartușiere încrucișate peste pieptul bombat și pistol-mitralieră. Mehran spune ceva în dari³ figurinei, după care o ascultă cu atenție. Cei doi par să fie de acord. Atacul a fost un succes.

Benafsha învie lângă mine, zărind ocazia de a-și dovedi afirmația. Flutură din brațe pentru a atrage atenția fratelui ei.

— Spune-i, Mehran. Spune-i că *tu ești sora noastră.*

Colțurile gurii lui Mehran se curbează în jos. Scoate limba și se strâmbă, apoi o ia la fugă, aproape izbindu-se de mama sa care intră în cameră.

Ochii Azitei sunt conturați cu *kohl*⁴ negru și obrații îi sunt ușor fardați. Sau poate că îmbujorarea este efectul telefonului mobil pe care îl ține apăsător de ureche. Mă anunță că este gata. Poate să-mi răspundă la întrebarea pe care am venit să i-o pun: după aproape un deceniu pe care l-a trăit în cel mai îndelungat război al Americii și unul dintre cele mai masive eforturi de ajutor internațional ale unei generații, cum este să fii o femeie afgană în Afganistan?

³ Dialect al limbii persane vorbit de o mare parte a populației din Afganistan (n. trad.).

⁴ Produs cosmetic utilizat pe scară largă în Orientul Mijlociu, Africa de Nord și Asia de Sud pentru creionarea și conturarea pleoapelor (n. trad.).